

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 453/2021
02.09.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца Компаније „Дунав осигурање“ АДО Београд, кога заступа Милош Зековић адвокат из ..., против тужене АА из ..., ради дуга, одлучујући о сукобу месне надлежности између Основног суда у Крагујевцу и Првог основног суда у Београду, у седници већа одржаној 02.09.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За суђење у овој правној ствари месно је надлежан Основни суд у Крагујевцу.

Образложење

Основни суд у Крагујевцу је решењем ИПВ (ИВ) 27/21 од 22.02.2021. године усвојио приговор извршног дужника АА из ..., изјављен против решења о извршењу тог суда И.ИВ 573/20 од 19.11.2020. године и одлучио да ће се поступак наставити као поводом приговора против платног налога пред Првим основним судом у Београду, као стварно и месно надлежним судом. Истовремено, застао је са поступком извршења до правноснажног окончања парничног поступка.

Први основни суд у Београду није прихватио своју месну надлежност за поступање у овој правној ствари, већ је списе уз акт П 31794/21 од 22.07.2021. године доставио Врховном касационом суду, ради решавања сукоба месне надлежности. У образложењу је указано да у приговору против решење о извршењу извршни дужник, сада тужена, није истакла приговор месне ненадлежности Основног суда у Крагујевцу, те како се суд без приговора тужене није могао огласити месно ненадлежним, то није било места да Основни суд у Крагујевцу решењем ИПВ (ИВ) 27/21 од 22.02.2021. године, списе предмета уступи Првом основном суду у Београду на даљи поступак. Овај суд је имао у виду и постојање споразума о надлежности суда у Београду, из члана 24. уговора о кредиту за плаћање трошкова осигурања и регистрације возила, али је указао да се тужилац подношењем предлога за извршење Основном суду у Крагујевцу определио за тај суд као месно надлежни суд.

Решавајући настали сукоб месне надлежности, на основу члана 30. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 116/2008 ... 88/2018 – УС) и члана 22. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/2011, 49/2013 – УС, 74/2013 – УС, 55/2014, 87/2018 и 18/2020), Врховни касациони суд је оценио да је за поступање у овој парници месно надлежан Основни суд у Крагујевцу.

Према стању у списима, тужилац је у својству извршног повериоца поднео предлог за извршење на основу веродостојне исправе – менице Основном суду у Крагујевцу и у предлогу за извршење предложио да се у случају да извршни поступак буде настављен као по приговору против платног налога списи доставе стварно и месно надлежном суду у Београду, односно Првом основном суду у Београду, сагласно споразуму о месној надлежности. Одредбом члана 24. уговора о кредиту за плаћање трошкова осигурања и регистрације возила, закљученог 28.04.2017. године између „МТС Банка“ АД Београд и овде тужене АА, као корисника кредита, прописано је да се сви спорови који настану по основу тог уговора решавају споразумно, а у случају да то није могуће уговорена је месна надлежност стварно надлежног суда у Београду. Основни суд у Крагујевцу је решењем о извршењу И.ИВ 573/20 дана 19.11.2020. године одредио предложено извршење на основу менице, на којој је као трасант потписана овде тужена АА, док место плаћања није назначено. Тужена је у својству извршног дужника изјавила приговор против решења о извршењу Основног суда у Крагујевцу И.ИВ 573/20 од 19.11.2020. године у ком није истакла приговор месне ненадлежности суда. Одлучујући о приговору извршног дужника изјављеном против решења о извршењу, Основни суд у Крагујевцу је донео решење ИПВ (ИВ) 27/21 од 22.02.2021. године, којим је приговор усвојен и одлучено је да се поступак настави као поводом приговора против платног налога пред Првим основним судом у Београду, као стварно и месно надлежним судом, који суд није прихватио своју месну надлежност.

Одредбом члана 462. став 1. ЗПП је прописано да суд може по службеној дужности да се огласи месно ненадлежним најкасније до издавања платног налога, док је одредбом став 2. овог члана прописано да тужени може да истакне приговор месне ненадлежности само у приговору против платног налога.

Одредбом члана 463. став 1. ЗПП је прописано да, ако се суд после издавања платног налога огласи стварно ненадлежним, укинуће платни налог и по правноснажности решења о ненадлежности уступиће предмет надлежном суду. Одредбом става 2. овог члана да, ако суд после издавања платног налога утврди да је месно ненадлежан, неће укинути платни налог, него ће по правноснажности решења којим се огласио ненадлежним да уступи предмет надлежном суду.

Чланом 7. Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС“ бр. 106/15, 106/16 – аутентично тумачење и 113/17 – аутентично тумачење, 54/19 и 9/20 – аутентично тумачење) прописано је да је за одлучивање о предлогу за извршење или обезбеђење опште месно надлежан суд на чијем подручју извршни дужник има пребивалиште или боравиште, односно седиште.

Одредбом члана 62. став 4. Закона о извршењу и обезбеђењу је прописано да ако су странке закључиле споразум о месној надлежности, извршни поверилац може тражити у предлогу за извршење да се, ако поступак буде настављен као по приговору против платног налога, настави пред судом који је надлежан по споразуму о месној надлежности. Извршни поверилац дужан је да уз предлог приложи споразум о месној надлежности.

Одредбом члана 59. ЗПП је прописано да је за суђење у споровима имаоца менице или чека против потписника, поред суда опште надлежности, надлежан и суд места плаћања.

Одредбом члана 111. Закона о меници („Службени лист ФНРЈ“ број 104/46, „Службени лист СФРЈ“ бр. 16/65, 54/70, 57/89 и „Службени лист СРЈ“ бр. 46/96) је прописано да је за спорове који се покрећу на основу тужбе имаоца менице против њених потписника надлежан и суд на чијем се подручју налази место плаћања.

У конкретној ситуацији, тужилац као извршни поверилац је поднео предлог за извршење на основу веродостојне исправе – менице Основном суду у Крагујевцу, као суду опште месне надлежности за тужену, као извршног дужника и предложио да се у случају спора предмет достави месно надлежном Првом основном суду у Београду чија је месна надлежност уговорена. Међутим, уговор о кредиту за плаћање трошкова осигурања и регистрације возила закључен је између МТС банке и овде тужене као корисника кредита. Тужилац Компанија „Дунав осигурање“ се не појављује као уговорна страна из тог уговора из ког разлога у конкретној ситуацији није могућа примена споразума о месној надлежности суда у Београду из члана 24. уговора о кредиту, на коју се тужилац позвао у предлогу за извршење, у смислу члана 62. став 4. Закона о извршењу и обезбеђењу.

Стога је, за даље поступање у овом предмету месно надлежан Основни суд у Крагујевцу, на основу одредби члана 39. и 59. ЗПП, као суд опште месно надлежан за тужену, јер је на подручју тог суда пребивалиште тужене.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 22. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**